

ОСОБЛИВІ ВИМОГИ ДО СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ ДЛЯ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ

Світовий досвід розвитку малого підприємництва свідчить про його великий потенціал та низки переваг перед середнім і великим бізнесом. Становлення і розвиток малих підприємств не вимагає значних фінансових ресурсів, а поєднання невеликих розмірів фірм з їх виробничою та управлінською мобільністю дозволяє оперативно реагувати на постійно мінливий стан ринку.

В даний час використання інформаційних технологій в управлінні малим бізнесом – об'єктивна необхідність. Вони стали одним із загальноприйнятих інструментів контролю господарської діяльності, підвищення рентабельності та успішного протистояння в конкурентній боротьбі. Їх головне призначення – побудова інформаційного простору малого підприємства, що дозволяє відображати стан бізнесових процесів в управлінській, бухгалтерській, виробничій і адміністративній системах управління організацією. Більше того невід'ємною конкурентною перевагою деяких видів малого бізнесу полягає у розробці та впровадженні інноваційних технологій, що є основою для створення принципово нових продуктів та послуг. Саме тому важливо враховувати особливі потреби малих підприємств при виборі та застосуванні інформаційних технологій. Однак проблема більшості сучасних інформаційно-управлінських систем для малого бізнесу полягає в тому, що вони або є масштабованою системою для великих підприємств, або проектується, спираючись на стандарти і методології, призначені для крупного і середнього підприємництва. Саме тому метою цієї роботи є дослідити особливості бізнесу малих підприємств та виявити специфічні вимоги до одного із класу інформаційних систем – систем управління проектами, які можуть застосовуватися у діяльності малих підприємств. Цим питанням займалися такі автори як Репін В.В. та Єлисафенко М.Є.

Існуючі програмні системи управління, які справляються з завданнями обліку малого бізнесу, але з низкою обмежень на вид бізнесу. Спочатку в бізнесі може брати участь 5–15 осіб, і на цьому етапі не потрібні системи управління (можна обійтися зошитами / журналами або системами тільки обліку). Але коли бізнес починає розширюватися і в компанії може працювати вже більше 15 осіб, то з'являються проблеми, пов'язані з завданнями управління, становленням і розвитком інформаційно-управлінських потоків. Ключові з них:

- Зниження якості управління проектом через недостовірність інформації про хід виконання робіт. При роботі над кількома проектами важко відслідковувати проблеми, які виникають в ході робіт. Керівнику необхідно володіти актуальною інформацією і бачити, де виникають проблеми;

- Представлення результатів роботи різних відділів у вигляді, незручному для загального аналізу діяльності компанії. Співробітники і керівники відділів пишуть про результати своєї роботи і роботи свого відділу в зручній для них формі. Але часто це незручно для керівників верхнього рівня, якщо звітність надходить до них в різномірних формах;

- Проблеми прийняття рішень по рентабельності проектів конкретного типу. У компанії, що працює в проектній формі, накопичується багато проектів, схожих один на одного. В цьому випадку керівнику необхідно вміти визначати, чи буде вигідно братися за черговий проект.

Одним з головних відмінностей між середнім і малим видами бізнесу є участь співробітників в діяльності компанії. У середніх і великих підприємствах досить заповнити потрібні відділи людьми з відповідними професійними навичками. У малому бізнесі кожен співробітник займає певне місце. Тут важливі індивідуальності, тому відділи невеликі, а кожен співробітник може виконувати кілька функцій різної професійної спрямованості. Співробітник повинен володіти тією інформацією, яка призначена для виконання завдань його ролі. Отже, для кожного співробітника інформаційна система управління представляється індивідуально. Це властивість досягається розмежуванням доступів між багатьма користувачами.

Ще одна відмінність між великим і малим бізнесом – це особливий спектр функцій в структурі і кожному з підрозділів. У малому бізнесі бізнес-процеси часто перерозподіляються між підрозділами. Також можуть виділятися підрозділи, нехарактерні для великих видів бізнесу. Тому в малих підприємствах важливо не саме поняття модуля, а його структура – набір бізнес-процесів, з якими працює підрозділ. Зміни в малому бізнесі найчастіше носять характер перерозподілу співробітників і бізнес-процесів по підрозділах.

На підставі викладеної інформації можна скласти список вимог до програмних систем управління малим підприємством:

- Модульна гнучкість – система повинна вміти швидко перебудовуватися під роль користувача. Причому перебудовуватися повинна структура модулів.
- Швидке і зручне перерозподіл ролей (настройка розмежування доступів) з метою приховування надмірності для співробітників.
- Система повинна перебудовуватися керівником без залучення програміста.
- Система повинна пропонувати інтерфейси для внесення інформації, зручні з точки зору виконуваного процесу, а представляти її керівнику в уніфікованій і зручній для аналізу формі.

Підводячи підсумок, малий бізнес стикається із низкою проблем, які не характерні в більших видах бізнесу. Мале підприємство постійно змінюється, щоб вижити. Тому система управління для нього повинна бути надзвичайно гнучкою, щоб не переписувати її кожні кілька років, дотримуючись традиційних методологій та практик побудови систем управління. У тому вигляді, в якому ці методології і практики пропонують використовувати, зараз, – вони неефективні в малому бізнесі. Ключові відмінності малих підприємств від великого бізнесу – спрощеність бізнес-моделі, типові бізнес-процеси, рольова кадрова система, часта реорганізація підрозділів. Тільки з огляду на ці фактори, можна побудувати систему управління підприємством, спираючись на відомі методології побудови систем управління.

Список використаних джерел

1. Мелехина П.Ю. Сучасні аспекти розвитку фінансового механізму підприємств малого бізнесу // Російське підприємництво. - 2010. - № 8. - С. 99-102.
2. Архіпенков С. Лекції по управлінню програмними проектами // Москва. – 2009. – 140с.
3. Рєпін В.В. Бізнес процеси. Моделювання, впровадження, управління. - М.: Манн, Іванов і Фербер, 2013. - 512 с.
4. Тимошенко Н.А., Меняєв М.Ф. Інформаційна система обліку для малого підприємства // Російське підприємництво. - 2003. - № 2. - С. 79-84.

Науковий керівник: Завгородня О. С., к.е.н., доцент